

La cohabitation politique, un homme en trop ?

Moïse et Josué, difficile succession

Un peuple, un dirigeant

Moïse n'imagine pas Josué seul au pouvoir. Il est cependant désavoué par Dieu : Israël n'aura qu'un roi, le pouvoir ne se partage pas.

דברים פרק לא'

וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לַיהוָשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְעֵינַי כָּל יִשְׂרָאֵל חֲזַק וְאַמֵץ כִּי אַתָּה תָּבוֹא אֶת הָעָם הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לְאַבְתָּם לָתֵת לָהֶם וְאַתָּה תִּנְחַלְנָה אוֹתָם וַיֵּצֵאוּ אֶת יְהוָשֻׁעַ בֶּן נֹון וַיֹּאמֶר חֲזַק וְאַמֵץ כִּי אַתָּה תָּבִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לָהֶם וְאַנֹכִי אֶהְיֶה עִמָּךְ

תלמוד בבלי סנהדרין ח.

כתיב (דברים לא, ז) כי אתה תבוא וכתיב (דברים לא, כג) כי אתה תביא אמר רבי יוחנן אמר לו משה ליהושע אתה והזקנים שבדור עמהם אמר לו הקב"ה טול מקל והך על קדקדם דבר אחד לדור ואין שני דברין לדור

דברים רבה פרק ט' אות ט'

"קרא את יהושע" אמר לפניו רבש"ע יטול יהושע ארכי שלי ואהא חי אמר הקדוש ב"ה עשה לו כדרך שהוא עושה לך מיד השכים משה והלך לביתו של יהושע נתיירא יהושע ואמר משה ר' בוא אצלי יצאו להלך הלך משה לשמאלו של יהושע נכנסו לאהל מועד ירד עמוד הענן והפסיק ביניהם משנסתלק עמוד הענן הלך משה אצל יהושע ואמר מה אמר לך הדיבור א"ל יהושע כשהיה הדיבור נגלה עליך יודע הייתי מה מדבר עמך. אותה שעה צעק משה ואמר מאה מיתות ולא קנאה אחת ושלמה מפרשה (שיר ח, ו): "כי עזה כמות אהבה קשה כשאלו קנאה". אהבה שאהב משה ליהושע ומה שקינא משה ביהושע כיון שקיבל עליו למות התחיל הקדוש ברוך הוא מפייסו אמר ליה חייך בעולם הזה הנהגת את בני אף לעתיד לבא על ידיך אני מנהיג אותן מנין שנאמר (ישעיה סג, יא): "ויזכור ימי עולם משה עמו":

Deutéronome chapitre 31

⁷ Alors Moïse appela Josué, et lui dit en présence de tout Israël: "Sois fort et vaillant! Car c'est toi qui entreras avec ce peuple dans le pays que l'Éternel a juré à leurs pères de leur donner, et c'est toi qui leur en feras le partage.

²³ Et l'Éternel donna ses ordres à Josué, fils de Noun, et lui dit: "Sois ferme et courageux! Car c'est toi qui introduiras les Israélites dans la terre que je leur ai promise, et moi je t'assisterai."

Talmud de Babylone, traité Sanhédrin page 8a

Il est écrit d'une part (quand Moïse parle à Josué) *Tu viendras avec le peuple*, et d'autre part (quand Dieu parle à Josué) *Tu amèneras le peuple*.

Rabi 'Yohanan expliquait: Moïse pensait que Josué commanderait avec l'aide des Anciens. Dieu dit alors à Josué: "prends un bâton et frappe-les ! Un dirigeant par génération, pas deux! "

Deutéronome Raba chapitre 9 § 9

Appelle Josué

Moïse dit à Dieu: "que Josué prenne ma place mais laisse-moi en vie".

Dieu répondit: "comporte-toi avec lui de la même façon qu'il se comportait avec toi".

...

Moïse marcha dès lors à gauche de Josué. Ils entrèrent dans la tente de rendez-vous et la nuée les sépara. Quand elle se retira, Moïse demanda à Josué: "que t'a révélé Dieu?"

Josué lui rétorqua: "quand Dieu parlait avec toi, savais-je de quoi il était question?"

A ce moment-là, Moïse hurla: "je préfère cent fois la mort plutôt qu'être jaloux une seule fois".

Dès qu'il accepta de mourir, Dieu le consola: "tu as dirigé mes enfants dans ce monde-ci, tu les dirigeras également par la suite".